

ОЦІНКА ПРОДУКТИВНОСТІ КУКУРУДЗИ ТА ЇЇ СУМІШОК З ІНШИМИ ВИСОКОБІЛКОВИМИ КОРМОВИМИ КУЛЬТУРАМИ

виконавець: А.Ю. Петрунів, 201 «Агрономія», «Енергоощадні технології в рослинництві та кормовиробництві»
науковий керівник: Д.С.-Г.Н., професор Г.І. Демидась

Актуальність теми. За умови правильного добору компонентів, сумісні посіви відзначаються високою ефективністю. Вони не тільки дозволяють вирішити проблему збагачення кормів перетравним протеїном, ай створюють умови для зростання загальної продуктивності посівів, краще використовують кліматичні ресурси, підвищують родючість ґрунту, сприяють збільшенню вмісту фосфору і калію в орному шарі за рахунок вилучення їх з нижніх горизонтів і акумуляції в корневих залишках. Сумісні посіви ефективніше використовують одиницю площі землі.

Відповідно до екологічної ситуації або дії стресових факторів ведеться підбір культур, їхніх сортів і гібридів для вирощування в сумісних посівах з метою кращого їхнього пристосування до умов росту й розвитку, підвищення врожайності та її стабільності.

Враховуючи необхідність відродження галузі тваринництва в Україні, питання вирощування кукурудзи в сумісних посівах з бобами кормовими та соєю в умовах Лісостепу правобережного знову набуває актуальності. До цього часу існує багато думок, часто суперечливого характеру, стосовно сумісного вирощування згаданих культур.

Зважаючи на це, виникла потреба вивчення та удосконалення елементів технології вирощування сумісних посівів кукурудзи з бобами кормовими та соєю в умовах Лісостепу правобережного, що дозволять підвищити врожайність і якість силосної маси сумішок.

Мета дослідження полягає у виявленні закономірностей формування продуктивності сумісних посівів кукурудзи з бобами кормовими і соєю залежно від елементів технології вирощування.

Для досягнення цієї мети поставлені наступні задачі:

- підібрати сумісні зернобобових культур для заготівлі високопоживного корму;
- дослідити вплив співвідношення густоти кукурудзи з зернобобовими культурами на особливості росту та розвитку рослин;
- встановити вплив видового складу та удобрення на урожайність і продуктивність кукурудзи в сумісних посівах з високобілковими культурами;
- оцінити якість та поживну цінність сумісних посівів кукурудзи з бобами кормовими і соєю на силос;
- дати енергетичну та економічну оцінку ефективності досліджуваних елементів технології вирощування.

Схема досліду

Фактор А. Гібриди кукурудзи

1. Ранньостиглий гібрид Талісман – 85 тис. рослин/га;
2. Середньоранній гібрид Фотон – 70 тис. рослин/га.

Фактор В. Сумісні посіви кукурудзи з соєю та кормовими бобами за норми висіву бобових

1. 150 тис. насінин/га;
2. 180 тис. насінин/га;
3. 210 тис. насінин/га.

Урожайність силосної маси сумішок кукурудзи з кормовими бобами, т/га
(у середньому за 2020-2021 рр.)

Гібрид кукурудзи	Густота рослин, тис./га	Урожайність, т/га	Приріст, т/га
Талісман	85+0	44,0	-
	85+150	44,6	0,6
	85+180	45,7	1,7
	85+210	46,1	2,1
Фотон	70+0	47,5	-
	70+150	49,2	1,7
	70+180	50,2	2,7
	70+210	50,8	3,3

НІР₀₅ гібридів – 1,5

густиоти рослин – 2,2

Вихід поживних речовин з урожаю силосної маси сумішки кукурудзи
із соєю (в середньому за 2020-2021 рр)

Гібрид кукурудзи	Густота рослин, тис./га	Вихід, т/га			Забезпеченість 1 корм.од. претравним протеїном, г
		кормових одиниць	перетравного протеїну	кормо протеїнових одиниць	
Талісман	85+0	8,55	0,55	7,0	64,0
	85+150	11,16	1,21	11,6	108,0
	85+180	11,59	1,31	12,3	112,8
	85+210	11,80	1,40	12,9	118,8
Фотон	70+0	10,09	0,51	7,6	50,7
	70+150	13,39	1,27	13,0	94,6
	70+180	13,66	1,42	13,9	103,6
	70+210	13,83	1,48	14,3	107,0

РЕКОМЕНДАЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ

В умовах Правобережного Лісостепу на чорноземних ґрунтах для підвищення кормової продуктивності сумісних посівів різностиглих гібридів кукурудзи з бобами кормовими і соєю рекомендується:

- вирощувати сумішки кукурудзи з ранньостиглим гібридом Талісман і середньораннім Фотон з високобілковими компонентами бобами кормовими та соєю;
- густота компонентів з ранньостиглим гібридом Талісман кормових бобів і соєю має бути відповідно 210 і 180 тис. рослин/га і Фотон - 180 і 150 тис. рослин/га.